

גיד הנשה פרק שביעי

דף ק"א ע"א

אמר רב יהודה אמר רב האוכל גיד הנשה של נבלה. ר"מ גרסינן ול"ג ר' יהודה דאי ר' יהודה היכי קאמר דחייל איסור נבלה על איסור גיד והא קסבר ר' יהודה איסור חל על איסור. ואיכא למימר דשפיר גרסינן ר' יהודה וכי לית ליה לר' יהודה איסור חל על איסור ה"מ היכא דליתיה איסור כולל אבל היכא דהויא איסור כולל כגון הכא דמעיקרא גיד הוא דאיסור אבל בשר מותר וכי נתנבלה מגו דאיתכלל אסורא לגבי בשר איתכלל אסורא לגבי גיד, שיטה.

ודע דבריש פרקין כתב הריטב"א ז"ל בחידושיו דכי אמרינן אליבא דר' יהודה שכן איסורו נוהג בבני נח לאו בכל בני נח דהא לא כתיב אלא לא יאכלו בני ישראל, ותדע דהא אמרינן דהא ר' יהודה היא, ואילו בפרק ד' מיתות אמרינן כל מצוה שנאמרה לבני נח ולא נשנית בסיני לישראל נאמרה ולא לבני נח ואין לנו אלא גיד הנשה לר' יהודה דאמר לבני נח נאמר, אלא ה"פ שכן איסורו נוהג בנו אפילו כשהיינו בני נח דהיינו קודם מתן תורה, וקס"ד דמהאי טעמא חמיר למיחל על איסור מוקדשין ואע"ג דליכא לא איסור כולל ולא איסור מוסיף וכו', ע"כ.

וכן פירשו התוספות לעיל גבי הא דאמרינן קדשים דאיסור כרת מי שמעת ליה, ולשיטה זו ^{ודאי} יש ליישב גירסת ר' יהודה ומיהו מתוך פרש"י ז"ל לעיל בריש פירקין והכא נמי לעיל בסמוך משמע דהיינו בני נח ממש דאיסור גיד נוהג בבני נח לר' יהודה והילכך ה"ל איסור מוסיף דעדיפא מאיסור כולל וכיון שכן משמע דדוקא גיד הנשה של טמאה מחייב ר' יהודה שתים דאיסורו נוהג בבני נח וה"ל איסור מוסיף וכמו שכתבו התוספות ז"ל לעיל בריש פירקין, אבל גיד הנשה של נבלה דקדים גיד הנשה לא

אתי איסור נבלה וחייל עליה דגיד, אע"ג דהויא איסור כולל, הילכך לא גרסינן הכא ר' יהודה אלא ר"מ גרסינן וכן כתב רש"י ז"ל, כנ"ל.

ועוד קשה לכולהו פירושי אי איתא דאית ליה לר' יהודה בשום דוכתא דאיסור חל על איסור אע"ג דהויא לה בכולל לא ה"ל לאקשווי לעיל בפשיטות וסבר ר' יהודה איסור חל על איסור דהא אשכחנא לר' יהודה דס"ל דאיסור חל על איסור בכולל והכא נמי יש לחלק גבי גיד בטמאה משום דחמיר, אלא ודאי משמע דל"ג הכא ר' יהודה. ואין להקשות דהא אשכחנא דקתני ר' יהודה בבריתא האוכל גיד הנשה של טמאה מחייב שתים דהיינו מתניתין דקתני אף בטמאה ועלה כולהו קא פריך וסבר ר' יהודה איסור חל על איסור. ועוד קשה כי פריך לעיל וסבר ר' יהודה אין בגידין בנותן טעם והתניא האוכל גיד הנשה של בהמה טמאה ר' יהודה מחייב שתים וכו' ה"ל למפרך מהך דהכא האוכל גיד הנשה של נבלה דלאו אורחא למפרך מבריתא דעלה גופא קא פרכינן מעיקרא דכי פרכינן מעיקרא וסבר ר' יהודה איסור חל על איסור ע"כ עלה דהאיך בריתא נמי קא פריך וכדפריש'.

ומיהו יש ספרים דגרסי אמר רב יהודה האוכל גיד וכו' והילכך איכא למימר דמשום דהויא מימרא דרב יהודה לא בעי למפרך מיניה, ומיהו אי גרסי אמר רב יהודה אמר רב שפיר פרכינן מיניה דמרב פרכינן לכולהו אימוראי בתראי דרב תנא הוא ופליג וכן כתבו המפרשים בכמה דוכתי, ועוד אפילו אי גרסינן רב יהודה אדרבה עדיפא טפי לאקשווי מיניה מבריתא דלא ידעינן מי שנאה, וכ"ש דבריתא דתנייה [בין] רב הויא לה [בדאי] שגורה וברורה [בפיהם] טפי, כבריתא [דספרא] וסיפרי דהיו שגורות כמו המשניות, [וכן כתב] רש"י ז"ל [בפ"ק] [לעיל